



T.C.  
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI  
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -  
Türkiye Büyük Millet Meclisi  
Başkanlığı  
Tarih: 22/01/2026 11:06  
Sayı: E-120.07.03-1784301  
2025 AİLE YILI

Sayı : E-54045643-610-22968102

Konu : Soru Önergesi (7/35896)

7/35896  
GK 36

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04.11.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1728292 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Denizli Milletvekili Sayın Yasin ÖZTÜRK'e ait 7/35896 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI  
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/35896) (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: B9D29C91-6717-43C1-BB0B-B42F307829A4

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

[www.tarimorman.gov.tr](http://www.tarimorman.gov.tr) Kep: [tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr](mailto:tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr)

KEP Adresi : [tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr](mailto:tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr)

Bilgi için: Atila Gökhan

GÜNGÖR

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 95





T.C.  
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI  
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**DENİZLİ MİLLETVEKİLİ SAYIN YASİN ÖZTÜRK'E AİT 7/35896 ESAS  
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Hayvancılıkta sürdürülebilirliğin sağlanması, geliştirilmesi, verimliliğin artırılması, üreticinin korunması, hayvansal ürün piyasalarında istikrarın sağlanarak tüketicinin yeterli ve sağlıklı gıdaya erişimi Bakanlığımızın öncelikleri arasında yer almaktadır.

Bu çerçevede yetiştiricilere hayvansal üretim konularında destekleme ödemesi yapılmakta ve projeler uygulanmaktadır.

Hayvansal üretimde 2002 yılında 9,9 milyon baş olan büyükbaş hayvan sayısı 2025 yılında %73,7 artışla 17,2 milyon başa, 2002 yılında 31,9 milyon baş olan küçükbaş hayvan sayısı 2025 yılında %82,4 artışla 58,2 milyon başa, 2002 yılında 251 milyon adet olan kanatlı hayvan sayısı 2024 yılında %53 artışla 384,1 milyon adede, 2002 yılında 4,2 milyon adet olan arı kovanı sayısı %114,3 artışla 9 milyon adede ulaşmıştır.

Süt üretiminde 2002 yılında 8,4 milyon tondan 2024 yılında %168 artışla 22,5 milyon tona, Kırmızı et üretiminde 2002 yılında 779 bin tondan 2024 yılında %169 artışla 2,1 milyon tona, Tavuk eti üretiminde 2002 yılında 696 bin tondan 2024 yılında %259 artışla 2,5 milyon tona, Yumurta üretiminde 2002 yılında 11,6 milyar adetten 2024 yılında %82 artışla 21,15 milyar adede ve Bal üretiminde 2002 yılında 74,6 bin tondan 2024 yılında %28 artışla 95,5 bin tona ulaşmıştır. Bal üretiminde dünyada üçüncü sıradayız.

8760 sayılı 2024-2026 Yıllarında Yapılacak Hayvancılık Desteklemelerine İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında hayvansal üretim, su ürünleri üretimi, tarımsal araştırma ve geliştirmenin desteklenmesine ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

Hayvansal üretimde yeni destekleme programı temel hayvancılık ve ürün geliştirme destekleri olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır.

- Temel hayvancılık destekleri; büyükbaş hayvancılık, küçükbaş hayvancılık, atık, arıcılık ve ipek böceği faaliyetlerinin desteklenmesinden oluşmaktadır. Aile işletmeleri, genç ve kadın yetiştiriciler, birinci derece örgüt üyesi ile planlama bölgeleri gibi yönlendirici kriterleri sağlayan yetiştiricilere temel destek tutarına ilave destek verilmektedir. Ayrıca suni tohumlama, soy kütüğü, yerli sperma, ari işletme, sürü yöneticisi (çoban) gibi verimlilik kriterlerine ilave destek sağlanmaktadır.
- Ürün geliştirme destekleri; çiğ süt, besilik erkek sığır (karkas), tiftik üretimi desteklerini kapsamaktadır. Aile işletmeleri, genç ve kadın yetiştiriciler, birinci derece örgüt üyesi ile planlama bölgeleri gibi yönlendirici kriterleri sağlayan üreticilere temel destek tutarına ilave destek verilmektedir. Ayrıca ari işletme, kendi tankında soğutma, örgüt üzerinden pazarlama, karkas ağırlığı, kaliteli tiftik ve sözleşmeli üretim gibi verimlilik kriterlerine ilave destek verilmektedir.

Yeni destekleme modeli ile ilk defa;

- Oğlak ve kuzuya temel destek ödemesi,
- Genç ve kadın yetiştiriciye ilave destek,
- Aile işletmelerine temel destek oranında ilave destek,
- Doğduğu aile işletmesinden kesime giden erkek sığırlara ilave destek,
- Gezginci arıcılık yapanlara ilave destek ve



T.C.  
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI  
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- Birinci derece örgüt üyesi yetiştiricilere ilave destek verilmektedir.

Ayrıca planlı üretim bölgelerinde uygun üretim yapanlara ilave destek ve her buzağıya temel destek ödemesi yapmak suretiyle üreten herkesin destek alması sağlanmaktadır.

Yeni destekleme modeli ile birlikte hayvancılık işletmelerinin ekonomik açıdan güçlü, dirençli ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşması hedefiyle sübvansiyonlu kredilerde; kadınlara, gençlere ve planlı üretim bölgelerine ilave indirim uygulanmaktadır. Bu sayede geleceğimizin teminatı gençlerimiz ve ailemizin temel direği olan kadınlarımızın üretimde kalmalarına imkân sağlanmaktadır.

10395 sayılı 2024-2026 Yıllarında Yapılacak Hayvancılık Desteklemelerine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar 14.09.2025 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Karar ile 01.01.2025 tarihinden geçerli olmak üzere hayvancılık desteklerinde aşağıdaki düzenlemeler yapılmıştır.

- Büyükbaş hayvancılık destekleri kapsamında buzağılar için bir önceki yıla göre %40 artışla hayvan başına 1.400 TL, malaklar için %180 artışla hayvan başına 2.800 TL’ye çıkarılmıştır.
- Küçükbaş hayvancılık destekleri kuzu/oğlaklar için ise bir önceki yıla göre yüzde 50 artışla hayvan başına 300 TL’ye çıkarılmıştır.
- Çoban desteği, küçükbaş hayvancılıkta 300 TL olan temel desteğin 1,8 katı olmak üzere 150 baş üzerinden 81.000 TL olarak ödenecektir.
- Arıcılık desteği, üretici/yetiştirici örgütlerine üye üreticilere arılı kovan başına temel destek bir önceki yıla göre %40 artışla 140 TL’ye, üye olmayanlara %25 artışla 100 TL’ye çıkarılmıştır.
- İpek böceği temel desteği bir önceki yıla göre %10 artırılarak kilogram başına 1.100 TL’ye, tiftik üretimi temel desteği %100 artışla kilogram başına 160 TL’ye çıkarılmıştır.
- Bakanlıkça programlanan aşı uygulamaları sonrasında oluşan atıklar için büyükbaş ve küçükbaş hayvan sahiplerine verilen temel destekleme tutarı, bir önceki yıla göre %100 artırılmıştır.
- Su ürünleri yetiştiriciliği yapan işletmelere, ürettikleri türler ve üretim şekline göre yapılan temel destek oranları artırılmıştır.
- Hayvan gen kaynakları birim destek tutarları artırılmış, Ankara keçisine ilave destek verilecektir.
- Hayvan ve sürü sağlığı desteği kapsamında, hayvan tanımlama araçlarıyla bazı aşı bedelleri de destek kapsamına alınmıştır.
- Marmara Denizi’ne kıyısı olan 7 ilde, müsilağdan etkilenen balıkçı gemilerine, gemi başına ilave küçük ölçekli balıkçılık desteği verilmiştir.
- Su ürünleri desteğinde, üretici örgütlerinin etkinliğini artırmak amacıyla birlik ve tanıtım kesinti oranları %2’den %3’e çıkarılmıştır.



T.C.  
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI  
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Kırmızı ette yerli üretimi artırmayı ve ithalatı azaltmayı amaçlayan “Kırsalda Bereket Hayvancılığa Destek Projesi” hayata geçirilmiştir. Aynı zamanda projeyle aile işletmelerinin güçlendirilmesi, kadın ve gençlerin sektöre kazandırılması amaçlanmıştır.

Etçi ırk hayvan sayısının artırılması ve et arzının çok daha fazla oranda yerli kaynaklardan karşılanması amacıyla “Güçlü Besi Güçlü Üretim Projesi” başlatılmıştır. Proje ile etçi ırk spermasıyla doğan her buzağıya ilave destek sağlanacaktır.

Besi sığırcılığının temel girdisi olan ham dana (besi materyali) sayısını artırmak piyasaya anlık müdahale imkânı sağlayacak oranda canlı stok oluşturmak ile ithalatı azaltmak ve üretimi geliştirmek amacıyla Bakanlığımızca yeni projeler uygulanmaktadır. Bu projeler kapsamında Et ve Süt Kurumu (ESK) ile Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM) arasında “Damızlık Düve Temini ve Büyükbaş Hayvan Kesimi İş Birliği Protokolü” ve “Besilik Sığır Temini ve Büyükbaş Hayvan Kesimi İş Birliği Protokolü” olmak üzere iki protokol imzalanmıştır.

Et ve Süt Kurumu (ESK) kırmızı et ve et ürünleri piyasalarını yakından takip ederek, piyasa regülasyonuna destek sağlamaktadır. İthal edilen canlı hayvanlardan elde edilen ürünler, ESK kurum satış mağazalarının yanı sıra Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri iştiraki kooperatif marketleri, Ankara ve İstanbul illerindeki Gıda ve İhtiyaç Maddeleri Perakendeciler Derneği (PERDER) üyesi zincir marketler, et sanayicileri, endüstriyel yemek üreticileri ve kasaplar aracılığıyla uygun fiyatla, perakende olarak satışa sunulmaktadır.

Ayrıca üreticilerin tarımsal üretime yönelik kredi/finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması amacıyla, 8038 ve 8039 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları kapsamında 01.01.2024-31.12.2026 tarihleri arasında Ziraat Katılım Bankası A.Ş. ile T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden 28 farklı konuda %25-%100 aralığında Hazine faiz/kâr payı destekli yatırım ve işletme kredi/finansmanı kullanımı yapılabilmektedir.

Bu kapsamda; Sütçü kombine sığır yetiştiriciliği, büyükbaş hayvan besiciliği, küçükbaş hayvancılık, hastalıktan arı hayvan yetiştiriciliği, arıcılık, kanatlı sektörü, su ürünleri sektörü, temel hayvansal üretim, yem bitkisi üretimi, konularında faaliyet gösteren ya da faaliyete başlayacak olan gerçek ve tüzel kişi girişimciler faydalandırılmaktadır.

Üreticilerimiz temel bitkisel ve temel hayvansal üretim konularında 300.000 TL’ye kadar (300.000 TL dahil) sıfır faizli, 300.000 TL’nin üzerindeki kredilerde ise 10 milyon TL’ye kadar %50-%100 aralığında faiz/kâr payı destekli kredi/finansman kullanabilmektedir.